

[Brorsen.]

mærkeligt ud, hvad der nu er sket, naar de to Parter, som sagt, er indgaaet paa at hæve Sagen, „og saa er det forbi, saa kommer der ingen Kommentarer“. Jeg synes derfor, at enten maa Sagen gaa sin Gang, eller ogsaa maa man respektere den Afgørelse, som de to Parter var enige med hinanden om.

Hvad Lovgivningen i denne Rigsdags-samling angaar, saa vil den naturligvis i første Linie komme til at dreje sig om saadanne Spørgsmaal, som den ekstraordinære Situation kræver løst, men jeg synes ikke, at vi behøver at lade hele den almindelige Lovgivning gaa fuldstændig i Staa. Jeg forstaaer, at man har standset Arbejdet i Skattekommissionen. Selv om der er visse Afsnit af Problemerne, som man maa lade ligge, saa synes jeg dog, at der er forskellige Ting, man udmærket godt kunde behandle. Været Krigen ved i flere Aar — og det maa man desværre regne med —, vil det være særdeles uheldigt, om det nuværende indviklede Skattesystem skal være gældende i saa lang Tid, og da der nu fra saa mange Sider er udtalt Vilje til Samarbejde, var der jo en udmærket Lejlighed til at prøve dette Samarbejde netop ved en Ændring af Skattesystemet. Jeg synes derfor — jeg nævner det kun rent eksempelvis —, at der hvad denne Sag angaar udmærket godt kan være Ting, man fremdeles kan drøfte og forsøge at blive enige med hinanden om; andre Ting, der er beslægtede dermed, bør man ogsaa fortsat arbejde for at gennemføre.

Maa jeg saa vende mig med nogle Ord til selve Finanslovsforslaget, som er til Behandling her. Dette Finanslovsforslag er jo udarbejdet med Freds- og ikke en Krigssituation for Øje, og der bliver jo derfor noget uvirkeligt over hele Forhandlingen over de Tal, som findes opført i Finanslovsforslaget, og som naturligvis vil blive totalt forandret, mange af dem i alt Fald, under Finanslovsforslagets Gang gennem Rigsdagen. — Man kan fastslaa, at Skatteudskrivningen nu efterhaanden har naaet en enorm Højde. Vi er over de 600 Mill. Kr. og har dermed passeret Højdepunktet fra Verdenskrigen, hvor man i 1919—20 naaede Højden med 575 Mill. Kr. Der er vel ikke saa meget at undre sig over, idet det i alt Fald for længst er sagt fra vor Side, at under det nuværende Styre maatte man være forberedt paa en ustandselig og meget stærk Vækst i Udgifterne.

Ogsaa i Aar hæfter man Opmærksomheden ved den stærke Stigning paa enkelte Ministeriers Budgetter. Jeg kan eksempelvis nævne — ved Siden af de militære

Budgetter —, at Socialministeriets Budget er steget med over 13 Mill. Kr., hvorefter Socialudgifterne nu er naaet op til 181 Mill. Kr. alene for Statens Vedkommende. Hertil maa jo lægges et ikke mindre Beløb, antagelig et noget større Beløb, fra Kommunerne. Jeg vil sige med Hensyn til disse store sociale Udgifter, at mange af dem finder vi ikke for høje, tværtimod. Jeg kan saaledes nævne Aldersrenten og Invalidere- renten. Vi er villige til fra vor Side at overveje en Tilbygning til denne Lovgivning hvilende paa Forsikringsbasis, hvorved Satterne kunde forhøjes noget. Men som jeg gentagende har gjort opmærksom paa, saa mener vi, at der er Omraader, hvor man ved en mere fornuftig Administration af den sociale Lovgivning kunde naa en betydelig Formindskelse af Understøttelserne.

Vi har fremdeles her i Landet en stor Arbejdsløshed, og vi er overbevist om alle, at denne Arbejdsløshed vil tiltage nu under Krigssituationen. For en 14 Dage siden — den sidste Opgørelse er fra den 6. Oktober — havde vi ca. 80 000 ledige, og naar hertil lægges de, der er beskæftigede ved Nødhjælpsarbejder, 794, og de, der er beskæftigede ved de mange forskellige Beskæftigelsesforanstaltninger, vi i øvrigt har, 3 813, saa kommer vi til et Tal mellem 84 000 og 85 000. Mellem disse 85 000 er der 675 Deltagere i Ungdomsforanstaltningerne, og naar man sammenholder dette lille Tal med det, det koster at holde disse Foranstaltninger i Gang, saa vil man forstaa, at de er meget dyre.

Jeg gaar saa videre og omtaler de ledige Kvinder. Af dem har vi 10 184 og det i en Tid, hvor der i høj Grad, hvad ingen vil benægte, er Mangel paa Husassistenter. Der er 4 433 ledige Landarbejdere, af andre Arbejdsmænd er der 32 119, og samtidig med denne store Ledighed fortæller de mange Pladsannoncer i Dagbladene, at der mange Steder er Mangel paa Arbejdskraft. Det gælder ogsaa og maaske ikke mindst inden for Landbruget.

Kontrollen med de mange ledige er særdeles besværlig, mange Retssager vidner om Mangler ved denne Kontrol. Venstres Krav om en af Organisationerne uafhængig Kontrol kan maaske efterhaanden vinde større Forstaaelse.

Naar jeg ser paa den mægtige Arbejdsløshed, der temmelig sikkert vil forøges betydeligt, kan jeg ikke tilbageholde en Bemærkning om en Henstilling, som jeg i sin Tid rent personligt gjorde — jeg ansaa det nemlig for det vigtigste for de unge Menneskers Vedkommende i alt Fald at komme